

Investimental: Conflictul din Iran și lecția primului Razboi din Golf pentru petrol și bursa americana

Dupa primele trei zile ale actualului razboi din Iran, cotația țițeiului West Texas Intermediate (WTI) s-a apreciat cu aproximativ 11 %, cu un vârf intraday de pâna la 16 %.

Prin comparație, benchmark-ul crescuse deja cu 30% doar în primele trei zile dupa ocuparea Kuweitului de catre Irak, pe 2 august 1990, pentru ca pâna la maximele din octombrie 1990, atinse înainte de intervenția efectiva a alianței militare conduse de Statele Unite, sa urce cu peste 170%.

Daca luam în considerare maximele din ziua a șasea de tranzacționare de la începutul conflictului, creșterea prețului petrolului a fost mai consistenta acum față de perioada similara din 1990. Astfel, prin raportare la maximele atinse intraday, acum prețul futures al petrolului WTI a urcat cu peste 75%, în timp ce în urma cu trei decenii și jumătate aprecierea a fost de sub 35%.

În 1990, saltul petrolului, care a început, la fel ca în prezent, înainte de izbucnirea razboiului, a antrenat o accelerare pe termen scurt a inflației. La nivelul întregului an însa, saltul nu a fost major: de la puțin sub 5% în 1989 la aproximativ 5,5% în 1990.

La nivelul bursei americane, dupa primele trei zile ale conflictului actual din Orientul Mijlociu, indicele reprezentativ S&P 500 se tranzacționa foarte aproape de nivelurile de vinerea trecuta, ultima zi de pace. Iar, dupa o saptamâna, declinul era de doar 2%.

În schimb, în primele trei zile ale primului Razboi din Golf, indicele s-a depreciat cu aproximativ 6%, pentru ca pâna la minimul din octombrie – atins simultan cu maximul petrolului – declinul sa ajunga la circa 20%.

”În scenariul pozitiv ca actualul conflict nu se transforma într-un nou „forever war”, doua reduceri suplimentare de dobânda ramân înca posibile pentru anul acesta, deși probabilitatea lor s-a diminuat. Federal Reserve ar putea temporiza ciclul de relaxare monetara, piețele anticipând la acest moment ca prima reducere va avea loc în iulie, nu în iunie, cum se estima anterior.

Însa, în ipoteza ca razboiul se va prelungi sau se va complica prin implicarea mai multor actori, datele problemei se schimba. Daca prețul petrolului va continua sa creasca și inflația va depași anumite niveluri critice, banca centrala americana se va vedea nevoita sa adopte o atitudine precauta, în sensul ca va pune pe hold procesul de relaxare monetara și chiar, într-un scenariu extrem, ar putea lua în calcul și creșterea dobânzilor”, decalra **Gabriel Aldea**, *Director General Adjunct, Investimental*.

Federal Reserve are înca în vedere episodul din februarie 2022. Razboiul din Ucraina, cel mai recent conflict major cu efecte profunde asupra piețelor, a izbucnit într-un context în care bancherii centrali americani ezitau sa majoreze dobânzile, deși inflația urcase la 7,5% față de 1,4% cu un an înainte.

În 2022, scaderea din maxim în minim a indicelui S&P 500 a fost de peste 27%. Spre deosebire însa de anul începerii razboiului din Ucraina, acum nivelul inflației în Statele Unite ale Americii este semnificativ mai jos – sub 3% – și într-o evoluție stabila în ultimele luni, iar perspectiva înaspirii politicii monetare este mai îndepartata și condiționata de evoluția conflictului din Orientul Mijlociu.

În aceste condiții, o evaluare mai clara a implicațiilor actualului conflict asupra economiei și piețelor va fi posibila în urmatoarele saptamâni, pe masura ce elementele cu adevarat relevante se vor sedimenta.